

Wymagania na egzamin ustny z geografii - klasa III semestr 5 i 6

Wymagania na poszczególne oceny				
Wymagania konieczne (ocena: dopuszczający)	Wymagania podstawowe (ocena: dostateczny)	Wymagania rozszerzające (ocena: dobry)	Wymagania dopełniające (ocena: bardzo dobry)	Wymagania wykraczające (ocena: celujący)
III Dział: (4 tematy)				
1. Temat: Różnicowanie krajobrazów.				
Uczeń: • wyjaśnia znaczenie terminu: <i>krajobraz</i> • wymienia czynniki kształtujące wybrane typy krajobrazów	Uczeń: • wymienia elementy krajobrazu • wymienia główne funkcje krajobrazów	Uczeń: • przedstawia podział krajobrazów ze względu na stopień przekształcenia środowiska • opisuje wybrane funkcje krajobrazów	Uczeń: • charakteryzuje krajobrazy wyróżnione ze względu na rzeźbę terenu • charakteryzuje czynniki zagrażające krajobrazom	Uczeń: Uczeń: • omawia rolę krajobrazu w życiu człowieka
2. Temat: Krajobrazy przyrodnicze.				
Uczeń: • wymienia cechy krajobrazu przyrodniczego • podaje przykłady krajobrazu przyrodniczego	Uczeń: • wymienia typy krajobrazów przyrodniczych i podaje ich przykłady • opisuje krajobraz leśny zbliżony do pierwotnego na przykładzie Puszczy Białowieskiej • wymienia cechy krajobrazu górskiego ponad granicą lasu, torfowisk wysokich i muraw na przykładzie Karkonoszy • podaje główne cechy krajobrazu turni na przykładzie Tatr	Uczeń:	Uczeń: • przedstawia główne cechy wybranych krajobrazów przyrodniczych • wymienia czynniki wpływające na zachowanie krajobrazów zbliżonych do pierwotnych	Uczeń: • opisuje krajobraz dominujący w regionie, w którym mieszka, wymienia jego funkcje oraz ocenia stopień jego przekształcenia w wyniku antropopresji
3. Temat: Krajobrazy kulturowe.				
Uczeń: • wyjaśnia znaczenie terminu: <i>krajobraz kulturowy</i> • podaje przykłady krajobrazu kulturowego • wymienia cechy krajobrazu mozaikowego	Uczeń: • podaje cechy krajobrazu kulturowego • podaj cechy krajobrazu wiejskiego na przykładzie Roztocza • podaje cechy krajobrazu małomiasteczkowego na przykładzie Tykocina • wymienia elementy krajobrazu komunikacyjnego na podstawie fotografii	Uczeń: • porównuje krajobrazy przyrodniczo-kulturowe • charakteryzuje krajobrazy przyrodniczo-kulturowe • charakteryzuje krajobrazy jeziorne i bagiennoołąkowe i podaje obszary ich występowania • opisuje cechy krajobrazu podmiejskiego i rezydencjonalnego na przykładzie podwarszawskich miejscowości	Uczeń: • charakteryzuje krajobraz kulturowy wielkich miast Polski na przykładzie Warszawy • charakteryzuje krajobraz górniczy na przykładzie kopalni w Bełchatowie	Uczeń: • rozpoznaje na podstawie materiałów źródłowych, np. map, fotografii i obrazów satelitarnych, wybrane krajobrazy przyrodnicze i kulturowe

Wymagania konieczne (ocena: dopuszczający)	Wymagania podstawowe (ocena: dostateczny)	Wymagania rozszerzające (ocena: dobry)	Wymagania dopełniające (ocena: bardzo dobry)	Wymagania wykraczające (ocena: celujący)

4. Temat: Promocja i ochrona walorów krajobrazów Polski.

Uczeń: • wyjaśnia, czym zajmuje się krajoznawstwo	Uczeń: • wymienia organizacje krajoznawcze w Polsce • wymienia główne metody ochrony krajobrazu	Uczeń: • podaje główne działania promocyjne Polskiej Organizacji Turystycznej	Uczeń: • określa rolę turystyki i krajoznawstwa w poznawaniu różnicowania i piękna krajobrazów przyrodniczych i kulturowych Polski • wyjaśnia, na czym polega ochrona krajobrazów, i podaje przykłady działań podejmowanych w jej ramach	Uczeń: • prezentuje przykłady działań służących zachowaniu walorów krajobrazów przyrodniczych i kulturowych oraz zapobieganiu ich degradacji • przedstawia sposoby promocji walorów krajobrazowych

IV Dział: Ludność i urbanizacja w Polsce (11 tematów)

1. Temat: Liczba ludności Polski i jej zmiany.

Uczeń: • podaje aktualną liczbę ludności w Polsce • wymienia województwa w Polsce i wskazuje je na mapie • wyjaśnia znaczenie terminu: <i>depopulacja</i>	Uczeń: • analizuje zmiany liczby ludności w Polsce w danym przedziale czasowym • oblicza wskaźnik dynamiki zmian liczby ludności • przedstawia trójstopniowy podział administracyjny Polski	Uczeń: • omawia zmiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej • omawia skutki depopulacji	Uczeń: • analizuje regionalne zróżnicowanie dynamiki zmian liczby ludności na podstawie danych statystycznych	Uczeń: • prognozuje wpływ współczesnych przemian demograficznych w Polsce na rozwój społeczno-gospodarczego kraju
Wymagania konieczne (ocena: dopuszczający)	Wymagania podstawowe (ocena: dostateczny)	Wymagania rozszerzające (ocena: dobry)	Wymagania dopełniające (ocena: bardzo dobry)	Wymagania wykraczające (ocena: celujący)

2. Temat: Struktura demograficzna ludności Polski.

Uczeń: • wymienia obszary w Polsce o dodatnim i ujemnym współczynniku przyrostu naturalnego na podstawie mapy • wyjaśnia znaczenie terminu: <i>współczynnik dzietności</i> • wymienia obszary o najwyższym wskaźniku starości demograficznej • wyjaśnia znaczenie terminu: <i>współczynnik feminizacji</i> • podaje cechy piramidy wieku i płci ludności Polski	Uczeń: • oblicza współczynnik przyrostu naturalnego na wybranym przykładzie • przedstawia przestrzenne zróżnicowanie wskaźnika starości demograficznej na podstawie mapy • przedstawia regionalne zróżnicowanie współczynnika feminizacji na podstawie mapy, • oblicza współczynnik feminizacji	Uczeń: • analizuje współczynnik przyrostu naturalnego w Polsce w wybranych latach na podstawie wykresu • omawia współczynnik dzietności w Polsce w latach 1960 – 2019 na podstawie wykresu • podaje przyczyny zmian przyrostu naturalnego w Polsce w ostatnich trzech dekadach • podaje przyczyny starzenia się polskiego społeczeństwa	Uczeń: • przedstawia zmiany przyrostu naturalnego w Polsce w drugiej połowie XX w. i na początku XXI w. na podstawie wykresu • charakteryzuje zachowania prokreacyjne Polaków i przestrzenne zróżnicowanie tych zachowań • wykazuje związek zachowań prokreacyjnych Polaków z uwarunkowaniami społeczno – kulturowymi • wyjaśnia zmiany kształtu piramidy wieku i płci ludności Polski oraz porównuje ją z piramidami wieku i płci ludności innych państw	Uczeń: • przedstawia działania rządu w zakresie polityki prorodzinnej i ich wpływ na zachowania prokreacyjne Polaków • analizuje zmiany przyrostu naturalnego i przyrostu rzeczywistego ludności Polski na podstawie dostępnych źródeł informacji

3. Temat: Rozmieszczenie ludności w Polsce.

Uczeń: • podaje wartość wskaźnika gęstości zaludnienia w Polsce• wymienia regiony silnie i słabo zaludnione na podstawie mapy gęstości zaludnienia	Uczeń: • podaje przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia ludności w Polsce• oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia	Uczeń: • omawia wpływ czynników przyrodniczych na rozmieszczenie ludności w Polsce na podstawie map tematycznych	Uczeń: • wykazuje wpływ czynników społeczno-ekonomicznych i historyczno-politycznych na rozmieszczenie ludności w Polsce na podstawie dostępnych źródeł informacji• omawia skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce	Uczeń: • omawia wpływ czynników przyrodniczych na rozmieszczenie ludności w Polsce na podstawie map tematycznych

4. Migracje.

Uczeń: • wymienia obszary o dodatnim i ujemnym saldzie migracji wewnętrznych w Polsce• wymienia państwa, w których żyje najliczniejsza Polonia, i wskazuje je na mapie	Uczeń: • podaje przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce• omawia współczynnik salda migracji wewnętrznych w Polsce na podstawie mapy• wymienia państwa, do których migrują Polacy w XXI w.• oblicza współczynnik przyrostu rzeczywistego• podaje główne kierunki i wielkość współczesnych emigracji Polaków	Uczeń: • podaje przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce• omawia współczynnik salda migracji wewnętrznych w Polsce na podstawie mapy• wymienia państwa, do których migrują Polacy w XXI w.• oblicza współczynnik przyrostu rzeczywistego• podaje główne kierunki i wielkość współczesnych emigracji Polaków	Uczeń: • przedstawia główne motywy migracji Polaków na początku XXI w.• analizuje przyrost rzeczywisty ludności Polski i jego składowe na podstawie wykresu	Uczeń: • przedstawia sytuację migracyjną w regionie, w którym mieszka, na podstawie dostępnych źródeł informacji
Wymagania konieczne (ocena: dopuszczający)	Wymagania podstawowe (ocena: dostateczny)	Wymagania rozszerzające (ocena: dobry)	Wymagania dopełniające (ocena: bardzo dobry)	Wymagania wykraczające (ocena: celujący)

5. Temat: Zróżnicowanie etniczne i etnograficzne ludności Polski.

Uczeń: • wyjaśnia znaczenie terminów <i>mniejszość narodowa</i> i <i>mniejszość etniczna</i>• wymienia mniejszości narodowe i mniejszości etniczne w Polsce• wyjaśnia znaczenie terminu <i>region etnograficzny</i>• wymienia regiony etnograficzne na podstawie mapy	Uczeń: • przedstawia współczesną strukturę narodowościowo-etniczną w Polsce na podstawie danych statystycznych• przedstawia zróżnicowanie etnograficzne ludności Polski na podstawie materiałów źródłowych	Uczeń: • przedstawia przestrzenne zróżnicowanie mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce• charakteryzuje wybrane grupy etnograficzne w Polsce• przedstawia współczesną strukturę narodowościowo-etniczną w Polsce	Uczeń: • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania etnograficznego ludności Polski	Uczeń: • przedstawia przyczyny niewielkiego zróżnicowania narodowo-etnicznego ludności Polski

6. Temat: Rynek pracy w Polsce.

Uczeń: wymienia ekonomiczne grupy wiekowe ludnościwyjaśnia znaczenie terminu aktywność ekonomicznaomawia strukturę ludności Polski według aktywności ekonomicznej w 2019 r. na podstawie danych statystycznychwymienia sektory gospodarkiwyjaśnia znaczenie terminów <i>podaż pracy</i> i <i>popyt na pracę</i>	Uczeń: wymienia mierniki poziomu aktywności zawodowej ludności Polskipodaje przyczyny zmian w strukturze zatrudnienia ludności Polski	Uczeń: charakteryzuje mierniki poziomu aktywności zawodowej ludności Polskiomawia formy zatrudnienia w Polsceprzedstawia rozkład wysokości wynagrodzeń brutto w Polsce na podstawie wykresu i mapy tematycznejanalizuje zróżnicowanie bezrobocia w Polsce na podstawie mapy	Uczeń: aktywności zawodowej i stopy bezrobocia w Polsce z wartościami tych wskaźników w wybranych krajach UEanalizuje zmiany struktury zatrudnienia w Polsce na podstawie danych statystycznychwyjaśnia na przykładach przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce	Uczeń: wyjaśnia wpływ starzenia się polskiego społeczeństwa na rynek pracy

7. Temat: Zróżnicowanie poziomu życia ludności Polski.

Uczeń: wymienia wskaźniki dotyczące oceny poziomu życia ludnościwyjaśnia znaczenie terminu <i>ubóstwo</i>wymienia wskaźniki ubóstwa	Uczeń: wymienia czynniki wpływające na poziom życia	Uczeń: omawia zróżnicowanie regionalne wskaźników dotyczących poziomu życia w Polsce na podstawie map tematycznychporównuje subiektywny wskaźnik poziomu zadowolenia z życia w miastach i na wsi na podstawie danych statystycznych	Uczeń: porównuje poziom życia ludności w Polsce z poziomem życia w innych krajach na podstawie dostępnych źródeł informacji	Uczeń: opisuje działania państwa na rzecz ograniczania ubóstwaocenia regionalne zróżnicowanie pomocy społecznej w Polsce na podstawie mapy

8. Temat: Preferencje wyborcze Polaków.

Uczeń: wymienia organy władzy publicznej wybierane w demokratycznych wyborach w Polscewymienia główne opcje polityczne w Polsce	Uczeń: wyjaśnia różnice między referendum ogólnokrajowymi a referendum lokalnymi	Uczeń: analizuje frekwencję wyborczą w Polsce na podstawie wykresuprzedstawia preferencje wyborcze Polaków na podstawie wykresu	Uczeń: frekwencji wyborczej w Polsce na podstawie mapwymienia przyczyny przestrzennego zróżnicowania preferencji wyborczych Polakówanalizuje przestrzenne zróżnicowanie wyników wyborów parlamentarnych w 2019 r. na podstawie map	Uczeń: analizuje wyniki wyborów w regionie, w którym mieszka, na podstawie danych PKWporównuje frekwencję i wyniki ostatnich wyborów do Sejmu RP w regionie, w którym mieszka, z wynikami w całej Polsce

9. Temat: Urbanizacja i miejska sieć osadnicza.

Uczeń: wymienia województwa o wysokim i o niskim wskaźniku urbanizacjiwymienia miasta według grup wielkościowych na podstawie wykresu	Uczeń: omawia wskaźnik urbanizacji w Polsce i jego regionalne zróżnicowanie na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznejomawia funkcje polskich miast i	Uczeń: wyjaśnia uwarunkowania współczesnych procesów urbanizacyjnych w Polsceprzedstawia przestrzenne zróżnicowanie procesów	Uczeń: opisuje na przykładach układy urbanistyczne miast powstałych w różnych okresach historycznych	Uczeń: wyjaśnia wpływ przemian społecznych i gospodarczych na przebieg urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej

wymienia najludniejsze miasta Polski i wskazuje na mapie	podaje ich przykłady podaje przykłady aglomeracji miejskich podaje różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną	urbanizacyjnych w Polsce na podstawie danych statystycznych		

10. Temat: Życie w polskich miastach.

Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
	wyjaśnia znaczenie terminu: <i>inteligentne miasta</i> i podaje przykłady inteligentnych miast wyjaśnia, na czym polega gettoizacja przestrzeni miejskiej	opisuje czynniki warunkujące jakość życia w polskich miastach charakteryzuje <i>genius loci</i> miasta podaje przyczyny zróżnicowania poczucia więzi z miastem omawia czynniki sprzyjające zmianie miejsca zamieszkania i utrudniające tę zmianę	przedstawia działania związane z rewitalizacją podupadłych dzielnic miast	omawia przyczyny i konsekwencje gettoizacji przestrzeni miejskiej

11. Temat: Osadnictwo wiejskie w Polsce.

Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
wymienia cechy wiejskiej sieci osadniczej wymienia wybrane typy genetyczne kształtów wsi	podaje wady i zalety życia na wsi	charakteryzuje wybrane typy genetyczne kształtów wsi w Polsce omawia cechy strefy podmiejskiej wskazuje negatywne skutki rozwoju strefy podmiejskiej	przedstawia zróżnicowanie wiejskiej sieci osadniczej w Polsce na podstawie mapy omawia przyczyny zmian w osadnictwie wiejskim w Polsce przedstawia demograficzne i społeczne przemiany na obszarach wiejskich omawia funkcjonalne i przestrzenne przemiany na obszarach wiejskich	wykazuje zależność między zmianami w osadnictwie wiejskim a przemianami społeczno-gospodarczymi zachodzącymi w Polsce

V Dział: Gospodarka Polski (7 tematów)

1. Temat: Warunki rozwoju rolnictwa w Polsce. Rolnictwo ekologiczne w Polsce.

Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
wymienia przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa wymienia pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa wyjaśnia znaczenie terminu <i>rolnictwo ekologiczne</i> podaje liczbę ekologicznych gospodarstw w Polsce wymienia cechy żywności ekologicznej	wymienia obszary w Polsce o najkorzystniejszych warunkach rozwoju rolnictwa podaje cechy rolnictwa ekologicznego opisuje zmiany liczby gospodarstw ekologicznych w Polsce	omawia rolę rolnictwa w polskiej gospodarce przedstawia przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce na podstawie danych statystycznych przedstawia pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce na podstawie danych statystycznych przedstawia rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce po przystąpieniu naszego kraju do UE	omawia regionalne zróżnicowanie przyrodniczych warunków rozwoju rolnictwa na podstawie mapy omawia regionalne zróżnicowanie pozaprzyrodniczych czynników rozwoju rolnictwa na podstawie mapy przedstawia pozytywne i negatywne skutki rozwoju rolnictwa ekologicznego wskazuje cele certyfikacji i nadzoru	analizuje wpływ warunków przyrodniczych i czynników pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w rolnictwie Polski omawia znaczenie rolnictwa ekologicznego w dobie zmian klimatu uzasadnia potrzebę kontrolowania gospodarstw produkujących żywność ekologiczną

		• omawia przestrzenne rozmieszczenie gospodarstw ekologicznych w Polsce • omawia strukturę ekologicznych użytków rolnych • przedstawia i rozpoznaje oznakowanie żywności ekologicznej	żywności produkowanej w ramach systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce	
2. Temat: Przemiany przemysłu w Polsce.				
Uczeń: • wyjaśnia, na czym polegała transformacja gospodarcza po 1989 r • wyjaśnia, na czym polegała restrukturyzacja przemysłu	Uczeń: • podaje przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia zakładów przemysłowych w Polsce • określa miejsce Polski w światowej produkcji przemysłowej na podstawie danych statystycznych	Uczeń: • opisuje cechy socjalistycznej gospodarki • podaje przyczyny przemian strukturalnych w przemyśle Polski po 1989 r.	Uczeń: • przedstawia rozwój i strukturę polskiego przemysłu do II wojny światowej • przedstawia charakter przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • wyjaśnia skutki przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r.	Uczeń: • przedstawia perspektywy rozwoju przemysłu w Polsce • ocenia wpływ przystąpienia Polski do UE na rozwój przemysłu w naszym kraju
3. Temat: Przemysł zaawansowanych technologii.				
Uczeń: • wymienia najważniejsze działy przemysłu high-tech w Polsce	Uczeń: • wymienia czynniki decydujące o lokalizacji zakładów przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce	Uczeń: • przedstawia uwarunkowania rozwoju przemysłu high-tech w Polsce • charakteryzuje czynniki decydujące o lokalizacji przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce • przedstawia rozmieszczenie ośrodków przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce • omawia znaczenie działalności badawczo-rozwojowej w rozwoju przemysłu high-tech	Uczeń: • porównuje wydatki na działalność badawczo-rozwojową w Polsce z wydatkami na tę działalność w innych krajach UE • omawia działalność parku technologicznego na przykładzie Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego Gdynia	Uczeń: • przedstawia hipotezy dotyczące perspektyw rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce
4. Temat: Transport w Polsce.				
Uczeń: • wymienia rodzaje transportu funkcjonujące w Polsce • wymienia główne porty lotnicze w Polsce • wymienia główne węzły i terminale	Uczeń: • opisuje zróżnicowanie gęstości dróg kołowych według województw oraz przebieg autostrad i dróg ekspresowych w Polsce • opisuje zróżnicowanie gęstości sieci	Uczeń: • podaje przyczyny zmian w polskim transporcie w ostatnich trzech dekadach • opisuje rozwój transportu samochodowego w Polsce	Uczeń: • omawia zmiany w polskim transporcie w XX i XXI w. • podaje przyczyny nierównomiernej gęstości sieci kolejowej na podstawie mapy	Uczeń: • przedstawia perspektywy rozwoju żeglugi śródlądowej w Polsce • określa znaczenie węzłów i terminali transportowych dla gospodarki kraju

transportowe w Polsce i wskazuje je na mapie	kolejowej w Polsce	• przedstawia lokalizację sieci tramwajowych oraz systemu metra w Polsce • omawia czynniki wpływające na rozwój transportu śródlądowego w Polsce • charakteryzuje transport lotniczy w Polsce • omawia transport przesyłowy w Polsce	• ocenia poziom rozwoju transportu kolejowego w Polsce • porównuje transport kolejowy i samochodowy w Polsce z transportem kolejowym i samochodowym w Unii Europejskiej • omawia transport przesyłowy w Polsce	

5. Temat: Gospodarka morska.

Uczeń: • wymienia rodzaje działalności gospodarczej zaliczane do gospodarki morskiej • wskazuje na mapie główne porty handlowe i pasażerskie na polskim wybrzeżu • wskazuje na mapie główne porty rybackie na polskim wybrzeżu	Uczeń: • wymienia grupy ładunkowe, w których przeładunku specjalizują się poszczególne porty morskie	Uczeń: • przedstawia obroty ładunkowe w polskich portach morskich na podstawie danych statystycznych	Uczeń: • omawia stan polskiej floty handlowej na podstawie danych statystycznych • przedstawia przemiany zachodzące w przemyśle stoczniowym w Polsce	Uczeń: • ocenia szanse i zagrożenia rozwoju polskiej żeglugi promowej na Bałtyku • ocenia możliwości rozwoju przemysłu stoczniowego w Polsce • przedstawia stan i perspektywy rozwoju polskiego rybołówstwa • dyskutuje na temat możliwości rozwoju gospodarki morskiej Polski na podstawie materiałów źródłowych

6. Walory turystyczne Polski.

Uczeń: • przedstawia walory przyrodnicze sprzyjające rozwojowi turystyki w Polsce • wymienia główne obszary turystyczne Polski	Uczeń: • przedstawia walory kulturowe sprzyjające rozwojowi turystyki w Polsce	Uczeń: • ocenia walory przyrodnicze warunkujące rozwój turystyki w Polsce • przedstawia polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście UNESCO</i>	Uczeń: • ocenia walory kulturowe warunkujące rozwój turystyki w Polsce • analizuje stan infrastruktury turystycznej w Polsce • projektuje trasę wycieczki uwzględniając atrakcje turystyczne w wybranej miejscowości lub w wybranym regionie z wykorzystaniem mapy i odbiornika GPS	Uczeń: • prezentuje wartość obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe Polski na przykładzie wybranego regionu lub szlaku turystycznego

7. Stan środowiska w Polsce. Ochrona środowiska przyrodniczego.

Uczeń: • wymienia rodzaje zanieczyszczeń powietrza • wyjaśnia, na czym polega eutrofizacja	Uczeń: • podaje przyczyny zanieczyszczenia powietrza w Polsce • podaje przyczyny zanieczyszczenia	Uczeń: • omawia stan środowiska przyrodniczego w Polsce i jego zmiany w XX i XXI w.	Uczeń: • omawia zmiany stanu środowiska w Polsce w XX i XXI w. • podaje przyczyny zmniejszania się	Uczeń: • zdobywa informacje dotyczące szkód w środowisku i zanieczyszczeń powierzchni ziemi w regionie, w

wód • wyjaśnia znaczenie terminu <i>degradacja gleb</i> • wyjaśnia, dlaczego należy chronić środowisko przyrodnicze • wymienia formy ochrony przyrody w Polsce na podstawie mapy • wymienia parki narodowe w Polsce • wymienia przykłady gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną	wód • wymienia przyczyny degradacji gleb • wymienia parki narodowe w Polsce • wymienia elementy środowiska podlegające ochronie w poszczególnych parkach narodowych w Polsce • wymienia rodzaje obszarów chronionych w Polsce • wymienia indywidualne formy ochrony przyrody w Polsce	• wskazuje różnice w składzie ścieków przemysłowych i ścieków komunalnych • wymienia rodzaje odpadów stanowiących zagrożenie dla środowiska • omawia wybrane zanieczyszczenia powietrza w Polsce według źródeł ich emisji • opisuje działania podejmowane na rzecz rekultywacji gleb w Polsce • prezentuje przykłady działań na rzecz ochrony przyrody podejmowanych w Polsce • przedstawia przestrzenne rozmieszczenie form ochrony przyrody w Polsce • opisuje walory środowiskowe poszczególnych parków narodowych w Polsce	emisji zanieczyszczeń powietrza w Polsce • analizuje wielkość produkcji odpadów przemysłowych i komunalnych w Polsce • prezentuje zadania instytucji powołanych do oceny stanu środowiska • wyjaśnia, na czym polegają restytucja gatunków i reintrodukcja • przedstawia międzynarodowe formy ochrony przyrody	którym mieszka • dokonuje analizy stanu środowiska w Polsce i w regionie, w którym mieszka, oraz przedstawia wnioski z tej analizy na podstawie danych statystycznych i aplikacji GIS • uzasadnia potrzebę ochrony środowiska przyrodniczego Polski • podaje przykłady działań na rzecz ochrony środowiska, które mogą być podejmowane przez każdego człowieka • znajduje w Internecie informacje dotyczące form ochrony przyrody w Polsce